

education

Department:
Education
North West Provincial Government
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE ASSESSERING

GRAAD 11

**REKENINGKUNDE V2
JUNIE 2024**

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

**Hierdie vraestel bestaan uit 10 bladsye,
'n formuleblad en 'n antwoordeboek van 8 bladsye.**

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur en volg dit noukeurig.

1. Beantwoord AL die vrae.
2. 'n Spesiale ANTWOORDEBOEK word verskaf waarin jy AL die vrae moet beantwoord.
3. 'n Formuleblad met Finansiële Aanwysers is aan die einde van hierdie vraestel aangeheg.
4. Toon AL die bewerkings om deelpunte te verdien.
5. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
6. Jy mag 'n donker potlood of blou/swart ink gebruik om die vrae te beantwoord.
7. Toon ALLE bewerkings tot EEN desimale punt, waar van toepassing.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Gebruik die inligting in die tabel hieronder as 'n riglyn wanneer jy die vraestel beantwoord. Probeer om NIE daarvan af te wyk nie.

VRAAG	ONDERWERP	PUNTE	MINUTE
1	Bankversoening	45	30
2	Krediteureversoening	20	20
3	Vaste bates	50	40
4	Rekeningkundige vergelyking	35	30
TOTAAL		150	120

VRAAG 1: BANKVERSOENING**(45 punte; 30 minute)****1.1 MEERVOUDIGEKEUSE VRAE**

Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Ontleed die Bankversoeningstaat hieronder en kies die korrekte antwoord en skryf slegs die letter (A-D) langs die vraagnommers (1.1.1 tot 1.1.5) neer. (5)

INLIGTING:**Bankversoeningstaat soos op 31 Mei 2024**

Dt saldo volgens bankstaat	R15 500
Uitstaande deposito	R22 000
Uitstaande EFO's: 450	R6 500
452	R500
Dt regstelling van fout	R4 820
Kt regstelling van fout	R840
Saldo volgens die bankrekening	R?

1.1.1 Die korrekte saldo volgens die bankrekening hierbo is:

- A R4 480 (dt)
- B R4 480 (kt)
- C R5 160 (dt)
- D R5 160 (kt)

1.1.2 'n Moontlike rede vir die inskrywing vir R4 820 is:

- A Die bankstaat toon 'n bedrag vir 'n ander kliënt.
- B Die bankstaat toon 'n foutiewe bedrag vir rente verdien.
- C Die bankstaat se bankkoste was te hoog.
- D Die debietorder vir versekering het twee keer deurgegaan.

1.1.3 'n Moontlike rede vir die inskrywing vir R840 is:

- A Die bankstaat toon 'n bedrag vir 'n ander kliënt.
- B Die bankstaat toon 'n foutiewe bedrag vir rente verdien.
- C Die bankstaat se bankkoste was te hoog.
- D Die debietorder vir versekering het twee keer deurgegaan.

- 1.1.4 Watter EEN van die volgende is voorbeelde van bankkoste?
- A OTM-koste, kontantheringsheffing, rente op 'n debietsaldo
 - B Rente op oortrokke rekening, OTM-koste, debietorderkoste
 - C Internetbankfooi, debietorderkoste, OTM-koste
 - D Kontantheringsheffing, renteheffing, debietorderkoste
- 1.1.5 EFO 450 verskyn korrek op die bankversoeningstaat van Mei 2024, maar is verkeerdelik as R5 600 in die Kontantbetalingsjoernaal geboekstaaf. Watter inskrywing moet gemaak word om die fout reg te stel?
- A R900 in die Kontantbetalingsjoernaal
 - B R900 in die Kontantontvangstejoernaal
 - C R1 000 in die Kontantbetalingsjoernaal
 - D R1 000 in die Kontantontvangstejoernaal

1.2 BANKVERSOENING

Die inligting hieronder is uit die boeke van Tadima Handelaars geneem.

GEVRA:

- 1.2.1 Bereken die totale in die kontantjoernale op 31 Mei 2024. (15)
- 1.2.2 Bereken die korrekte saldo van die bankrekening op 31 Mei 2024. (5)
- 1.2.3 Stel die bankversoeningstaat op 31 Mei 2024 op. (10)
- 1.2.4 Die eienaar het probleme met die deponering van kontant opgemerk. Verduidelik DRIE maatreëls wat hy kan gebruik om hierdie probleme op te los. (6)
- 1.2.5 Die heffing op kredietkaartverkope is 5% van die betrokke bedrag. Bereken die totale kredietkaartverkope vir die maand. (3)
- 1.2.6 Noem EEN voordeel van die gebruik van elektroniese fondsoorplasings (EFO). (1)

INLIGTING:

A. Die voorlopige totale in die kontantjoernale, voor die ontvangs van die bankstaat vir Mei 2024:

Kontantontvangstejoernaal:	R405 600
Kontantbetalingsjoernaal:	R384 450

B. Bankversoeningstaat op 30 April 2024

Gunstige saldo volgens die bankstaat		R10 650
Uitstaande deposito	Dateer 10 April 2024	R9 300
	Dateer 25 April 2024	R17 000
Uitstaande EFO:	205	R12 800
	206	R3 750
Gunstige saldo volgens die bankrekening		R20 400

LET WEL:

Met die vergelyking van die Mei 2024 bankstaat, ontvang van TYME Bank, met die Bankversoeningstaat van April 2024, is die volgende opgemerk:

- Die uitstaande deposito van R17 000 het nie op die Mei bankstaat verskyn nie. 'n Ondersoek het aan die lig gebring dat die geld nooit gedeponeer is nie. Die kassier kan nie verduidelik waar die kontant is nie.
- EFO nr. 205 is korrek op die Mei bankstaat as R18 200.
- Die ander uitstaande bedrae van die vorige maand het op die Mei bankstaat verskyn.

C. Die volgende transaksie op die bankstaat van Mei 2024 verskyn nie in die joernale nie:

- OTM-fooie, EFO-kostes en kontantheringsheffing, R1 380.
- Rente op lopende rekening, R350.
- Kredietkaartheffing, R2 025.
- 'n Direkte deposito van 'n debiteur, T Colby nadat hy 5% korting ontvang het op uitstaande skuld van R3 800.
- 'n Direkte deposito van R7 500 deur K Britz, 'n huurder.
- 'n Debietorder van R3 700 vir die maandelikse telefoonrekening het twee keer op die Bankstaat verskyn. Die bank sal die fout volgende maand regstel.
- 'n Debietkaartbetaling van R1 500 vir brandstof vir die onderneming se voertuig. Die eienaar het nagelaat om die brondokument by die boekhouer in te gee.

D. Die volgende inskrywings was na die 25ste Mei 2024 in die kontantjoernale:

• Deposito gedateer 28 Mei 2024	R6 500
• EFO 268 gedateer 29 Mei 2024	R2 700
• EFO 269 gedateer 30 Mei 2024	R4 300
• Debietkaart kontantontrekking	R12 300

E. Die bankstaatsaldo op 31 Mei 2024 was?

VRAAG 2: KREDITEUREVERSOENING**(20 punte; 20 minute)****2.1 EVA HANDELAARS**

Eva Handelaars ontvang die staat van hulle krediteur, Yoki Handelaars, op 25 Maart 2024. 'n Vergelyking toon dat die saldo op die staat nie met dié van die krediteuregrootboekrekening ooreenstem nie.

GEVRA:

2.1.1 Gebruik die tabel wat in die Antwoordeboek verskaf is om die veranderinge aan te dui wat in die Krediteurekontrolerekening en die Rekeningstaat gemaak moet word om die foute en weglatings in ag te neem.

Dui 'n vermeerdering met 'n '+' en 'n vermindering met 'n '-' met elke bedrag aan.

(14)

2.1.2 Gee TWEE verduidelikings hoe die voorbereiding van 'n krediteure-rekonsiliasie as 'n interne beheermaatreël, die besigheid kan bystaan om hul krediteure meer effektief te bestuur.

(4)

2.1.3 **Verwys na inligting C nommer 3.**

Identifiseer die tipe korting wat aan Eva Handelaars op 24 Maart 2024 toegestaan is.

(2)

INLIGTING:

A. Krediteuregrootboek van Eva Handelaars:

Yoki Handelaars

Datum		Besonderhede	Fol	Debiet	Krediet	Saldo
Mrt	1	Rekening gelewer	a/b			86 600
2024		Faktuur 567	KJ		82 000	168 600
	6	Debietnota	KAJ	4 500		164 100
	10	EFO 446	KBJ	52 000		112 100
		Korting	KBJ	4 160		107 940
	20	Faktuur 995	KJ		18 500	126 440
	22	EFO 467	KBJ	22 000		104 440
	24	Faktuur 584	KJ		40 000	144 440
	28	EFO 471	KBJ	23 000		121 440
		Korting	KBJ	2 300		119 140
	30	Faktuur 591	KJ		74 000	193 140

B. Staat ontvang van Yoki Handelaars:

YOKI HANDELAARS					
Arendstraat 145		Debiteur: Eva Handelaars			
25 Maart 2024		Duifstraat			
Datum	Besonderhede	Debiet	Krediet	Saldo	
Feb	26	Saldo			111 600
	28	Kwitansie 115		25 000	86 600
Mrt	1	Faktuur 567	82 000		168 600
	6	Kredietnota 12	4 500		173 100
	10	Kwitansie 121		52 000	121 100
		Korting toegestaan		2 600	118 500
	18	Faktuur 572	48 000		166 500
	22	Kwitansie 135		22 000	144 500
	24	Faktuur 584	36 000		180 500
	25	Afleweringkoste	5 500		186 000

C. 'n Ondersoek het aan die lig gebring dat:

1. Yoki Handelaars het slegs 5% korting op die betaling op 10 Maart 2024 toegestaan.
2. Yoki Handelaars het die kredietnota 12 in die verkeerde kolom in hulle rekords ingeskryf.
3. Eva Handelaars het vergeet om die korting wat Yoki Handelaars op faktuur 584 gegee het, af te trek.
4. Faktuur 995 was vir goedere wat Eva Handelaars by Koki Handelaars gekoop het.
5. Faktuur 572 was vir goedere wat deur Yoki Handers aan Vae Handelaars verkoop het.
6. Volgens die kontrak hef Yoki Handelaars 'n afleweringsooi aan al hulle debiteure.
7. Die staat wat van Yoki Handelaars ontvang is, bevat geen transaksie wat na 25 Maart 2024 aangegaan is nie. Al hierdie transaksies is korrek in die boeke van Eva Handelaars geboekstaaf.

VRAAG 3: VASTE BATES**(50 punte; 40 minute)****3.1 PAS ITEMS**

Kies 'n beskrywing uit KOLOM B wat by 'n item in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) langs die vraagnommers (3.1.1 tot 3.1.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, bv. 3.1.6 F.

KOLOM A		KOLOM B	
3.1.1	Omsigtigheid	A	Metode om waardevermindering op die kosprys af te skryf.
3.1.2	Historiese koste	B	Bereken bedrae deur opgehoopte waardevermindering van die kosprys af te trek.
3.1.3	Vaste paaiement	C	Bates moet op 'n realistiese waarde bepaal word.
3.1.4	Verminderde saldo	D	Waardevermindering word op boekwaarde bereken.
3.1.5	Boekwaarde	E	Bate geboekstaaf teen sy aankoopprys minus handels-korting, plus enige ander bykomstighede.

(5 x 1) (5)

3.2 VASTE BATES

Die inligting wat verskaf word, het betrekking op die Nie-bedryfsbates van LM Handelaars. Die finansiële jaar eindig op 29 Februarie 2024.

GEVRA:

- 3.2.1 Bereken waardevermindering op toerusting en voertuie. (17)
- 3.2.2 Voltooi die Bateverkoperekening om die verkope van toerusting aan te teken. (6)
- 3.2.3 Voltooi die vaste bate nota op 29 Februarie 2024. (14)

INLIGTING:**A. Vaste bate nota (Nota 3):**

	Toerusting	Voertuie
Drawaarde (01/03/23)	50 000	?
Kosprys	400 000	300 000
Opgehoopte waardevermindering	(350 000)	?

B. Toerusting:

- LM Handelaars het twee kopieermasjien vir R200 000 elk gekoop. Opgehoopte waardevermindering op hierdie kopieermasjiene op 1 Maart 2023 was R350 000. Die besigheid het hierdie kopieermasjiene vir meer as vyf jaar gehad, en hulle sal na verwagting produktief gebruik word vir nog drie jaar.
- LM Handelaars het 'n nuwe afrolmasjien op krediet by Cannon vir R250 000 op 1 Desember 2023 gekoop.
- Waardevermindering op toerusting word bereken teen 15% per jaar op kosprys.

C. Voertuie:

- Nissan MP 200 is op 1 Maart 2021 vir R300 000 gekoop. Hierdie bakkie is vir R220 000 kontant verkoop op 1 September 2023.
- Twee Toyota bakkies is op 31 Mei 2023 vir R325 000 elk gekoop. Die fondse is elektronies na die motorhandelaar oorgedra. Alarmstelsels van R8 000 is geïnstalleer en lisensiegelde van R1 800 is betaal.
- Waardevermindering word op drawaarde bereken teen 'n koers van 20% per jaar.

3.3 INTERNE KONTROLE VAN VASTE BATES

- 3.3.1 Noem TWEE punte van advies, oor hoe om beter beheer oor die gebruik van besigheidsvoertuie uit te oefen. (4)
- 3.3.2 Verduidelik waarom dit belangrik is om 'n bateregister wat op datum is te hou. Verskaf TWEE punte. (2)
- 3.3.3 Gee EEN rede waarom 'n onderneming mag besluit om vaste bates te verkoop. (2)

VRAAG 4: REKENINGKUNDIGE VERGELYKING**(35 punte; 30 minute)****4.1 AMELIA HANDELAARS**

Die inligting wat verskaf word, het betrekking op Amelia Handelaars. Die onderneming handhaaf 'n vaste winsopslag van 25% op kosprys en gebruik die deurlopende voorraadstelsel.

LET WEL: Aanvaar dat die bankrekening 'n batige saldo toon.

GEVRA:

Ontleed die volgende transaksies volgens die opskrifte wat verskaf is in jou ANTWOORDEBOEK.

- 4.1.1 Verkoop goedere op krediet, R25 000. (6)
- 4.1.2 Koop handelsvoorraad vir R65 000 min 5% handelskorting. Maak 'n EFO-betaling aan die verskaffer. (4)
- 4.1.3 Betaal per EFO om die goedere by die onderneming te laat aflewer, R900. (4)
- 4.1.4 'n Elektroniese bankbetaling van R20 000 aan 'n krediteur is foutiewelik reeds op 13 Februarie 2024 geboekstaaf, alhoewel die magtigingsdatum vir die oorbetaling van die fondse deur die bank eers 30 April 2024 is. (4)
- 4.1.5 'n EFO vir R534 verskyn op die bankstaat. Die bedrag wat in die kontantjoernaal ingeskryf was, is R435. Die bankstaatbedrag is korrek. Die EFO is aan Mompati BK vir handelsvoorraad uitereik. (6)
- 4.1.6 'n Ander EFO is foutiewelik in die KBJ as R999 in plaas van R99 ingeskryf. Hierdie EFO is aan East Pack vir verbruiksgoedere uitgereik. (6)
- 4.1.7 Die winkelperseel is uitgebrei teen 'n kosprys van R160 000. Dit is betaal en ingeskryf. Die boekhouer het egter die bedrag foutiewelik teen Herstelwerk gedebiteer. (5)

35

TOTAAL: 150

GRAAD 11 REKENINGKUNDE FORMULEBLAD MET FINANSIËLE AANWYSERS		
$\frac{\text{Bruto Wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bruto Wins}}{\text{Koste van Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto Wins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$
$\frac{\text{Bedryfsuitgawes}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Bedryfswins}}{\text{Verkope}} \times \frac{100}{1}$	
$\frac{\text{Totale verdienste per vennoot}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang van vennoot}} \times \frac{100}{1}$	$\frac{\text{Netto Wins}}{\text{Gemiddelde eienaarsbelang}} \times \frac{100}{1}$	
Bedryfsbates: Bedryfslaste	(Bedryfsbates – Voorraad): Bedryfslaste	
$\frac{\text{Gemiddelde debiteure}}{\text{Kredietverkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Gemiddelde krediteure}}{\text{Kredietaankope of Koste van Verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	
$\frac{\text{Gemiddelde voorraad}}{\text{Koste van Verkope}} \times \frac{365 \text{ of } 12}{1}$	$\frac{\text{Koste van Verkope}}{\text{Gemiddelde voorraad}}$	
Langtermynlenings : Eienaarsbelang	Totale bates: Totale laste	